

હાઈડ્રોપોનિક્સ તાલીમ – I.C.D.S. ઘટક = મુન્દ્રા

ગુજરાત સરકારે "પોષણઉત્સવઉજવણીકાર્યક્રમઆયોજન" (પોષણઉત્સવ 2025) શીર્ષક હેઠળ એક નવીન જાગૃતિ કાર્યક્રમનું આયોજન કર્યું, જેનો હેતુ આંગણવાડી કાર્યકરો અને વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ પોષણ પાસાઓ વિશે શિક્ષિત કરવાનો હતો. ચારેય સ્થળોએ ડૉ. જી. જયંતી, શ્રીમતી નેહલ પંડ્યા, શ્રીમતી આશાબેનગોર, આચાર્ય અને સરપંચ દ્વારા પરંપરાગત દીપ પ્રાગટ્ય સાથે કાર્યક્રમનો પ્રારંભ થયો. આ કાર્યક્રમમાં ડૉ. જી. જયંતી (વૈજ્ઞાનિક, ગુજરાત ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ડિઝર્ટ ઇકોલોજી) અને ટીમ દ્વારા હાઈડ્રોપોનિક્સ (આધુનિક માટી વિનાની ખેતી) પદ્ધતિઓની વિશેષ તાલીમ સત્ર પણ યોજાયું.

હાઈડ્રોપોનિક્સ તાલીમ કાર્યક્રમ 2થી 6 જાન્યુઆરી, 2025 દરમિયાન ચાર ગામોમાં યોજાયો. આ તાલીમ કાર્યક્રમ 2 જાન્યુઆરીએ માધ્યમિક હાઈસ્કૂલ હોલ, ઝરપરા ગામે; 3 જાન્યુઆરીએ ચારણસમાજવાડી, ભુજપુર ખાતે; 4 જાન્યુઆરીએ અદાણી ફાઉન્ડેશન હોલ અને સરસ્વતમ સંચાલિત એમ.આર.આર. હાઈસ્કૂલ ગુંદાલા ખાતે; 6 જાન્યુઆરીએ કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર અને સરકારી માધ્યમિક શાળા, ભદ્રેશ્વર ખાતે યોજાયો. આ સત્ર માં ગ્રામીણ મહિલાઓ, આંગણવાડી કાર્યકરો અને શાળાના વિદ્યાર્થીઓને હાઈડ્રોપોનિક્સ તકનીકો અને સિસ્ટમ્સની પાયાની જાણકારી આપવામાં આવી. ગાઈડ ટીમ દ્વારા હાઈડ્રોપોનિક્સ પર વિસ્તૃત પ્રેઝન્ટેશન આપવામાં આવ્યું, જેમાં ઝરપરામાં 271, ભુજપુરમાં 273, ગુંદાલામાં 350 અને ભદ્રેશ્વરમાં 258 સહભાગીઓએ ભાગ લીધો. ચારેય ગામોમાં કુલ 1,152 સહભાગીઓ સુધી કાર્યક્રમ પહોંચ્યો.

ટીમે હાઈડ્રોપોનિક ફાર્મિંગનું વિસ્તૃત અવલોકન રજૂ કર્યું, જે આધુનિક કૃષિમાં મહત્વ પ્રાપ્ત કરી રહેલી માટી વિનાની ખેતી પદ્ધતિ છે. પ્રેઝન્ટેશનમાં હાઈડ્રોપોનિક્સના વિવિધ પાસાઓ, તેના ફાયદાઓ અને ડીપવોટરકલ્ચર (DWC), ન્યુટ્રિયન્ટ ફિલ્મટે કનિક (NFT), ડચ બકેટ સિસ્ટમ, એરોપોનિક્સ અને કેટકી મેથડ જેવી વિવિધ સિસ્ટમ્સને આવરી લેવામાં આવી. કેટકી મેથડ પર વિશેષ ભાર મૂકવામાં આવ્યો, જેને શરૂઆત કરનારાઓ માટે કરકસર યુક્ત અને સુલભ વિકલ્પ તરીકે પ્રકાશિત કરવામાં આવી, જેમાં વીજળી કે પમ્પની જરૂર પડતી નથી.

સહભાગીઓને કેટકી મેથડના સાત પગલાંઓની વિગતવાર સૂચનાઓ આપવામાં આવી, છોડની પસંદગીથી માંડીને જાળવણી સુધી. ટીમે નેટકપ, ક્લેબોલ્સ અને રોકવૂલ જેવા આવશ્યક ઘટકો માટે વ્યવહારુ વિકલ્પોનું દર્શન પણ કર્યું, જે ગ્રામીણ સમુદાયો માટે તકનીકને વધુ સુલભ બનાવે છે. સત્રમાં કેટકી મેથડથી હાઈડ્રોપોનિક ખેતીનું વિડિયો દ્વારા પ્રેક્ટિકલ ડેમોન્સ્ટ્રેશન પણ સામેલ હતું. તાલીમ સત્ર

એક ઇન્ટરેક્ટિવ ચર્ચા સાથે પૂર્ણ થયું જ્યાં સહભાગીઓએ આધુનિક કૃષિ તકનીકમાં ઊંડો રસ દર્શાવ્યો. ગાઈડ ટીમે તેમની સંસ્થાની હાઈડ્રોપોનિક્સ સિસ્ટમ્સના ફોટોગ્રાફ્સ સાથે તેમની રજૂઆત ને પૂરક બનાવી, જે સહભાગીઓને સફળ અમલીકરણના વાસ્તવિક ઉદાહરણો પૂરા પાડે છે.

આ પહેલ ગ્રામીણવિસ્તારોમાં આધુનિક કૃષિ તકનીકોને રજૂ કરવા માટેનું એ કમહત્વપૂર્ણ પગલું દર્શાવે છે, જે સ્થાનિક ખેતી પદ્ધતિઓમાં ક્રાંતિકારી પરિવર્તન લાવી શકે છે. સહભાગીઓની ઉત્સાહી ભાગીદારી અને સંલગ્નતા ગુજરાતના કૃષિ ક્ષેત્રમાં હાઈડ્રોપોનિક્સના અમલીકરણ માટે આશાસ્પદ ભવિષ્ય સૂચવે છે. સત્રએ પરંપરાગત ખેતી જ્ઞાન અને આધુનિક કૃષિ તકનીકો વચ્ચે નું અંતરઘટાડ્યું, ટકાઉ અને કાર્યક્ષમ ઉછેર પદ્ધતિઓ પર ભાર મૂક્યો.

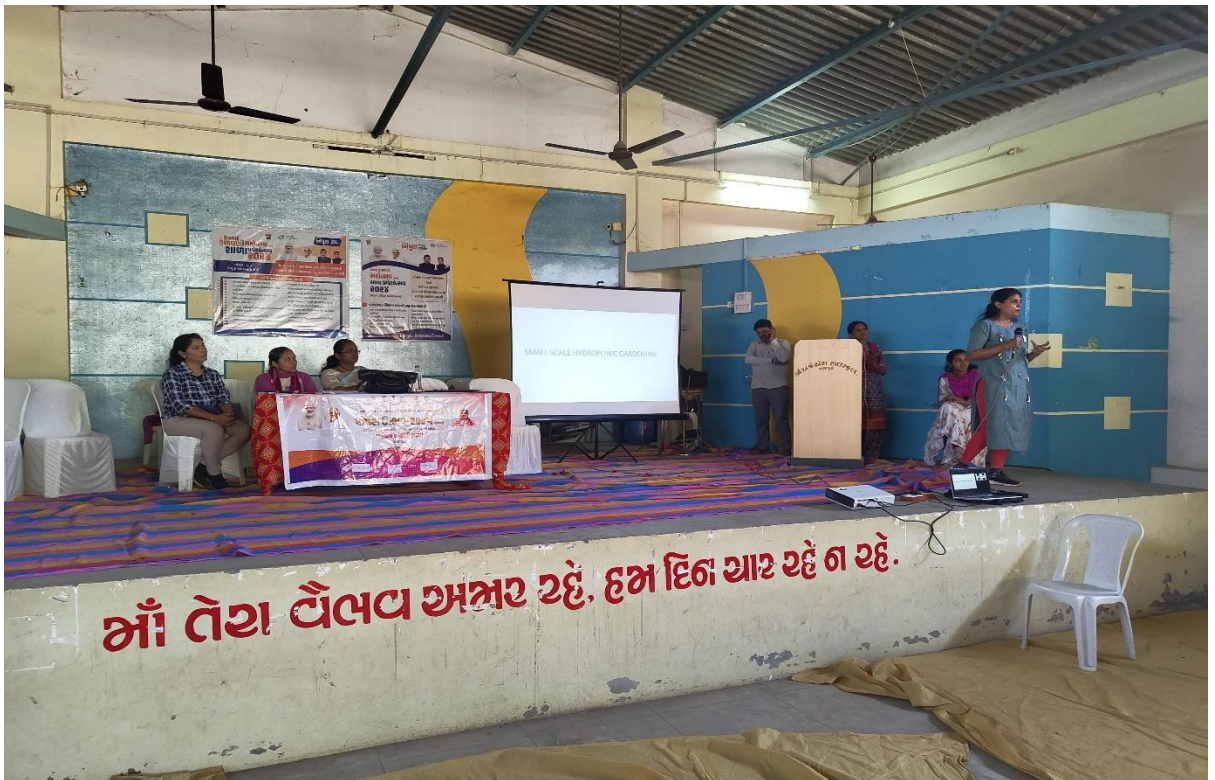
HYDROPONICS TRAINING CONDUCTED AT ZARPARA

HYDROPONICS TRAINING CONDUCTED AT BHUJPUR

HYDROPONICS TRAINING CONDUCTED AT GUNDALA

HYDROPONICS TRAINING CONDUCTED AT BHADRESHWAR

